

Viacrucis(ALDC, III, 570. *El viacrucis*)

Viacrucis, pres del llat. VIA CRUCIS ‘camí de la creu, de la crucifixió’, documentat des del s. XIX, és dominant al Principat, en forma de *m.* o de *f.* (*ella Viacrucis*), amb var. com *Veacrucis* 15, 20, 54, *Veracrucis* 114, *Veiacrucis* 21, 28, *Vellacrucis* 24, i sobretot, *Diacrucis*, per homonimització amb *dia* (var. *Diacruci* 43, amb pèrdua de -s per interpretació de plural; cf. mall. *herpe* ‘herpes’, *cica* ‘cicas’). En relació amb el mateix concepte trobem el ross. *Camí de la Creu* (o de *Creu* 2, 5, 7), possible calc de l’oc. *Camin de Crotz* o del fr. *Chemin de Croix*, el val. *les Creus*, per les que hi ha a les estacions del Viacrucis (var. *les Santes Creus* 125, 129, *Creus* 145); *les Estacions* 85, 180, 184 (var. *Estacions* 163, *dia de fer Estacions* 28, *Ses Estacions* 70, *es Estacions*,

189); el val. *el Calvari*, del llat. CALVARIUM ‘indret ple de calaveres’, en record de la pujada de Jesucrist al Calvari; *els Passos*, del bal. (var. *es Passos*) i punts valencians (var. *es Passos*, amb article no salat sinó reducció de *els Passos*, *les Passos* 183, *Passos* 163, 190), en commemoració dels passos de Jesucrist en l’ascensió al Calvari.

Altres noms locals: *les Postes* 85 ‘estacions’, per comparació amb les parades i canvi de cavalls en els recorreguts en carruatge, mot probablement pres de l’italià, i *salit* 106, d’origen obscur.

Calvari i *Via Crucis* són els mots normatius des del DG₁, 1932; aquest, ortografiat *Viacrucis* des del DIEC₁, 1995.

